

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Toma Nadejda, Cobzac Elena, Țurcan Anatolie, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților recursul ordinar declarat de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului Șarcu Nicolai, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019 și a sentinței Judecătoriei Hâncești /sediul Ialoveni/ din 11 aprilie 2019, în cauza penală privind-l pe

Șarcu Nicolai XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 19.01.2018 – 11.04.2019 (prima instanță);
2. 17.05.2019 – 12.06.2019 (instanța de apel);
3. 02.10.2019 – 28.01.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești /sediul Ialoveni/ din 11 aprilie 2019, Șarcu Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa de 4 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Șarcu Nicolai, la data de 22.09.2017, în jurul orei 19:00. cu scopul comiterii unui act de huliganism agravant, încălcând grosolan ordinea și liniștea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestată prin obrăznicie deosebită, aflându-se în curtea casei bunicii sale, Șarcu Maria, din XXX, r-nul XXX, fiind în timpul mesei de pomenire a bunelului său împreună cu alți membri de familie și vecini, a inițiat o ceartă cu Munteanu Natalia, înjurând și deteriorând bunuri de prin curte, aruncând produsele de pe masă, unde dorind să aplaneze conflictul a intervenit Ciobanu Ludmila, iar Șarcu Nicolai a numit-o cu cuvinte necenzurate, s-a apropiat de ultima și a apucat-o cu mâna de gât, iar cu o altă mână i-a aplicat lovituri în regiunea feței,

iar în urma intervenției lui Munteanu Natalia, Ciobanu Ludmila a reușit să se elibereze din mâinile lui Șarcu N. și a fugit spre domiciliu.

Ulterior, inculpatul continuându-și acțiunile sale, a ieșit în stradă și luând de la Botezat Elena, care ieșea din gospodăria cet. Șarcu Maria, o sapă, continuând să se adreseze cu cuvinte injurioase, în prezența altor persoane, amenințând-o cu răfuiala fizică, a ajuns-o din urmă pe Ciobanu Ludmila lângă poarta gospodăriei sale și i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea spatelui și o lovitură cu sapa în regiunea piciorului, ultima căzând jos și i-a mai aplicat lovituri peste diferite regiuni ale corpului, ulterior în ajutor intervenind fiul și soțul.

În urma acțiunilor lui Șarcu Nicolai, părții vătămate Ciobanu Ludmila i-au fost cauzate leziuni corporale, care potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 4367 din 29.09.2017, se califică ca vătămări neînsemnate.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal „*huliganism agravat, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății*”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului Șarcu Nicolai, solicitând casarea parțială a sentinței în partea pedepsei stabilite, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, invocând că: prima instanță a făcut concluzii eronate în partea ce se referă la recunoașterea vinovăției de către inculpatul Șarcu Nicolai, privitor la infracțiunea de huliganism ce i-a fost incriminată, nu a luat în considerație personalitatea acestuia și atitudinea lui față de cele comise și consecințe. Or, izolarea acestuia de societate nicidecum nu va contribui în deplină măsură la reeducarea și corectarea acestuia, sunt suficiente temeiuri de a-i aplica inculpatului o pedeapsă nonprivativă de libertate, adică cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare ce i-a fost stabilită, deoarece Șarcu Nicolai, nu are antecedente penale, și-a recunoscut pe deplin vinovăția și a declarat organului de urmărire penală și instanței de judecată împrejurările celor săvârșite, se căiește sincer de cele comise și se obligă să nu mai comită pe viitor careva acțiuni ce ar putea fi calificate ca infracționale, a conștientizat cele comise și și-a cerut iertare față de partea vătămată.

Apelantul a mai invocat că la stabilirea pedepsei urma a se lua în considerație și faptul, că Șarcu Nicolai este un tânăr, care abia își aranjează viața, fiind angajat în câmpul muncii, la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează pozitiv, la evidență la medicii narcolog sau psihiatru nu s-a aflat și nu se află. După cum se menționează în caracteristica de serviciu a acestuia, se bucură de stimă de partea colectivului, este receptiv, este apreciat ca specialist, fiind conducător de vehicule.

Cu privire la fapta comisă, avocatul a mai indicat că, împrejurările conflictului au avut loc la 22.09.2017, în acea zi, Șarcu Nicolai se afla în compania rudelor sale,

la domiciliul bunicilor săi, după înmormântarea bunicului. În circumstanțe, în care vinovatul s-a dovedit a fi nu numai el singur, s-a iscat o ceartă între rude, în care a fost implicat și Șarcu Nicolai, ceartă, care s-a soldat cu îmbrânceli, înjurături și altele. Acest conflict și relații ostile ce au apărut brusc între mai multe rude, putea avea și un alt sfârșit, în cazul în care nu se implica Ciobanu Liudmila, soțul ei Alexandru și feciorul lor Alexandru. În mare măsură comportamentul ultimului, adică Ciobanu Alexandru - verișorul lui Șarcu Nicolai, a dat o altă dezvoltare conflictului, care s-a soldat cu aprecierea acțiunilor lui Șarcu Nicolai ca huliganice, comise față de Ciobanu Liudmila. În rezultatul conflictului, de către Ciobanu Alexandru, i-au fost aplicate lovituri lui Șarcu Ruslan - tatăl inculpatului, care a contractat vătămări corporale, pierzând și cunoștința la fața locului. În mare parte, în continuare, acțiunile lui Șarcu Nicolai au fost îndreptate spre Ciobanu Alexandru, care fără nici o pricină i-a aplicat lovituri tatălui său.

Faptul dat se confirmă prin cele stabilite în ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 10 noiembrie 2017, anexată la materialele prezentei cauze penale (f.d. 85-91 v.I).

A mai susținut că, nemulțumirea ulterioară a inculpatului a fost generată anume și de această hotărâre, conform căreia, acțiunile lui Ciobanu Alexandru au fost calificate conform unei sau altei fapte prevăzute de legea penală sau contravențională, fiind apreciate că au apărut în urma unor relații ostile, ce nu s-au soldat cu încălcarea grosolană a ordinii publice, ș.a. Or, în cazul dat, constată o apreciere diferită a acțiunilor celor ce au fost implicați în conflictul ce a avut loc, participanții căruia, sunt rude apropiate, și au dat dovadă de lipsă de respect unul față de altul, nu s-au reținut de la acțiuni de ostilitate între ei, au permis dezvoltarea conflictului cu implicarea unora de o vârstă mai tânără, adică a lui Șarcu Nicolai și Ciobanu Alexandru.

În circumstanțele date, anume aceste împrejurări, consideră, că diminuează semnificativ gravitatea acțiunilor comise de către Șarcu Nicolai, care prin fapta comisă și-a exprimat doar nemulțumirea față de unele acțiuni ale rudelor sale, în concordantă cu acțiunile ostile și nedemne ale acestora.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, s-a respins ca fiind nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că, inculpatul Șarcu Nicolai a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, după indicii calificativi - *huliganism agravat, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.*

Instanța de apel a mai indicat că, prima instanță la individualizarea, stabilirea

categoriei și termenului pedepsei inculpatului Șarcu Nicolai a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat pentru infracțiuni similare, nu se află la medicul narcolog sau psihiatru, se caracterizează satisfăcător la locul de trai, circumstanțe atenuante sau agravante nu sunt.

Așa dar, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, această pedeapsă, privativă de libertate fiind echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane.

În acest sens, instanța de apel a mai indicat că, faptul că inculpatul Șarcu Nicolai a recunoscut vinovăția parțial și a manifestat căința sinceră de cele întâmplate, nu constituie temei de aplicare față de acesta a unei pedepse mai blânde, or, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost constatate careva circumstanțe, ce ar genera aplicarea rigorilor art. 90 Cod penal, în situația în care, *Șarcu Nicolai a comis o faptă, însoțită de aplicarea violenței fizice cu obiect periculos pentru viață și sănătatea părții vătămate.*

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea parțială a deciziei și a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, invocând argumente similare cu cele indicate în apelul său (pct. 3 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- inculpatul a declarat în instanța de apel că recunoaște pe deplin fapta comisă și se căiește sincer de cele întâmplate, nefiind doar el singurul vinovat de conflictul care a avut loc și la care a participat;

- în ședința de judecată în instanța de apel, partea vătămată a confirmat că inculpatul și-a cerut scuze față de ea de cele întâmplate, ea la iertat, s-au împăcat și nu dorește ca acesta să execute o pedeapsă cu închisoarea, acest fapt nu a fost luat în considerație de instanța de apel necâtând la faptul că aceste circumstanțe diminuează esențial gravitatea faptei comise și demonstrează faptul conștientizării celor comise;

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat

dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Lecturând textul recursului, Colegiul penal lărgit constată că, recurentul își exprimă dezacordul doar cu faptul că pedeapsa aplicată este prea aspră, astfel instanța de recurs ordinar supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat care cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și argumentele în susținerea acestui temei, Colegiul penal lărgit menționează că sunt declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei a conținutului sentinței primei instanțe cât și conținutul deciziei instanței de apel, se constată că prima instanță în sentință (f.d. 184 – 186 v.I) corect și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei, iar instanța de apel în decizia sa (f.d. 214 – 217

v.I) corect și-a motivat soluția privind menținerea pedepsei, or, instanțele ierarhic inferioare au ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată au ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, au luat corect în considerare, gravitatea infracțiunii săvârșite – infracțiune gravă, lipsa circumstanțelor atenuante și celor agravante.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că „inculpatul a declarat în instanța de apel că recunoaște pe deplin fapta comisă și se căiește sincer de cele întâmplate, nefiind doar el singurul vinovat de conflictul care a avut loc și la care a participat; în ședința de judecată în instanța de apel, partea vătămată a confirmat că inculpatul și-a cerut scuze față de ea de cele întâmplate, ea l-a iertat, s-au împăcat și nu dorește ca acesta să execute o pedeapsă cu închisoarea, acest fapt nu a fost luat în considerație de instanța de apel necâtând la faptul că aceste circumstanțe diminuează esențial gravitatea faptei comise și demonstrează faptul conștientizării celor comise”, Colegiul penal lărgit nu le acceptă, or, instanța de apel în decizia recurată a indicat și motivat pe deplin pedeapsa aplicată (f.d. 214 – 217 v. I), a dat apreciere tuturor circumstanțelor, inclusiv celor menționate de recurent și a luat în considerare pericolul social al acțiunilor inculpatului și personalitatea inculpatului, stabilind o pedeapsă în limitele Legii penale și echitabilă, ce corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, astfel se va asigura restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal lărgit ține să indice că, în speța dată la stabilirea pedepsei, instanțele corect au luat în considerație că infracțiunea s-a comis prin violență, sau aplicat lovituri cu sapa peste picior, partea vătămată a fost târâtă pe pământ în stradă, a fost strânsă de gât cu strigăte că o taie, fiul ei fiind amenințat să-și cumpere sicriu, și chiar și dacă partea vătămată l-a iertat pe inculpat și s-au împăcat, aceste circumstanțe nicicum nu diminuează gravitatea faptei comise, or, clasificarea infracțiunilor se efectuează conform prevederilor art. 16 Cod penal și pedeapsa aplicată trebuie să fie echitabilă.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a luat corect în considerare, gravitatea infracțiunii săvârșite, lipsa circumstanțelor atenuante și celor agravante, motivare pe care Colegiul penal lărgit o consideră corectă și o însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

8. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate

fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului Șarcu Nicolai împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019 în cauza penală privindu-l pe **Șarcu Nicolai XXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 februarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor